

УДК 334.02

О.Галушчак, канд. екон. наук, доц.,
С. Ваврик, аспірант

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ ЕФЕКТИВНІСТЮ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

О.Halushchak, Ph.D., Assoc. Prof., S.Vavrik, graduate student
Ternopil Ivan Puluj National Technical University, Ukraine

ORGANIZATIONAL AND ECONOMIC MECHANISM OF MANAGEMENT THE EFFICIENCY OF ENTERPRISE

Мета функціонування будь-якого підприємства чи організації – здійснення ефективної діяльності задля задоволення запитів споживачів та отримання доходу. Для підтримання належного рівня ефективності потрібно налагодити результативне управління організаційно-економічним механізмом функціонування підприємства, під яким розуміють сукупність взаємопов'язаних складових: методів, принципів, функцій, операцій, процесів, інструментів та важелів (рис. 1).

Рис. 1. Складові організаційно-економічного механізму функціонування підприємства
Джерело: сформовано авторами за даними [1].

Рисунок 1 свідчить, що організаційно-економічний механізм – це комплексна система, яка об'єднує низку складових і спрямована на підвищення ефективності діяльності підприємства чи організації найефективнішим способом, досягаючи при цьому конкурентних переваг, задовольняючи платоспроможний попит населення та виробляючи прибуткову продукцію чи надаючи прибуткові послуги.

Виходячи з вищезазначеного, можна виділити ознаки організаційно-економічного механізму функціонування підприємства:

- цільові – на основі аналізу результатів діяльності підприємства, з врахуванням критеріїв відбору для досягнення цілей здійснюється постановка оперативних завдань, розробка перспективних та стратегічних планів;
- об'єктні – потенціал підприємства, тобто сукупність ресурсів, засобів та можливостей підприємства, які воно використовує для досягнення максимальних результатів діяльності є об'єктами впливу організаційно-економічного механізму;
- функціональні – основне призначення механізму – це вироблення та реалізація управлінських рішень, спрямованих на досягнення цілей у різних функціональних сферах;

- процесні – виконання функцій механізму здійснюється саме у процесі трудової діяльності шляхом використання матеріальних, трудових, фінансових та інформаційних ресурсів задля кінцевих результатів діяльності підприємства;

- взаємозв'язку та взаємозалежності - організаційно-економічний механізм є активнотілою системою взаємозв'язків, що існують між певними структурними підрозділами підприємства; системою взаємопов'язаних важелів, принципів та методів управління, що діють в середині підприємства, а також системою із мінливими зовнішніми зв'язками, що знаходяться у постійному розвитку відповідно до суспільних потреб.

Використання складових організаційно-економічного механізму функціонування підприємства здійснюється в цільовій та функціональній системах, системі забезпечення управління ефективністю діяльності підприємства (рис. 2).

Рис. 2. Організаційно-економічний механізм управління ефективністю діяльності підприємства

Джерело: сформовано авторами за даними [2,3].

Отже, організаційно-економічний механізм управління ефективністю діяльності підприємства має сприяти досягненню цілей останнього; забезпечувати раціональне використання всіх ресурсів, залучених до здійснення операцій та процесів; бути гнучким до змін зовнішнього середовища.

Література

1. Хринюк О.С., Дергалюк М.О. Генезис наукової думки щодо поняття «організаційно-економічний механізм». *Економічний вісник НТУУ «Київський політехнічний інститут»*. 2017. № 14. URL: <https://ev.fmm.kpi.ua/article/view/108769/103711> (дата звернення: 13.11.2023).

2. Валага Л.Ю., Бондаренко С.М. Організаційно-економічний механізм управління системою стандартизації України в умовах євроінтеграції. *Ефективна економіка*. 2016. № 12. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5351> (дата звернення: 15.11.2023).

3. Зубков С.О. Концептуальна модель організаційно-економічного механізму мобілізації ресурсного потенціалу підприємства торгівлі. *Науково-виробничий журнал «Інноваційна економіка»*. 2020. №3-4. С.59-64. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/333813613.pdf> (дата звернення: 17.11.2023).